

BORGMESTEREN ● Ullasvej 23
3700 Rønne
Tlf.: 5692 0000
Fax: 5692 0001
E-mail: brk@brk.dk
CVR: 26-69-63-48
www.brk.dk

NaturErhvervstyrelsen
Center for Projekttilskud
Nyropsgade 30
1780 København V
Att.: J. nr. 13-810-000064

5. februar 2014

Landdistriktsprogram 2014-2020, høringsbidrag

Bornholms Regionskommune har ikke bemærkninger til de fire prioriteter, der vedrører indsatsen i forhold til landbruget, skovbruget, fødevarerindustrien samt natur og miljø området.

En mere aktiv rolle til kommuner og regioner

I behovsanalysen for prioritet 6 med fokus på fremme af lokaludvikling i landdistrikterne, understreges bl.a. følgende:

Regeringen har som mål at fremme jobskabelse gennem sikring og forbedring af danske virksomheders konkurrenceevne og evne til at skabe værdi. Gode rammevilkår for erhvervs livet skal være med til at bane vejen for vækst, øget beskæftigelse og indkomster og dermed fremme af social integration og fattigdomsbekæmpelse.

...

En række mindre byer og landsbysamfund i yderområderne bliver efterladt med tomme huse og faldende huspriser til følge, større afstand til offentlige serviceydelser og dårlige boliger, der udlejes til husstande med meget små indkomster. Samtidig falder beskæftigelsen mere i landdistrikterne end i byerne, erhvervsstrukturen er under pres fra den generelle udvikling og uddannelsesniveaue er lavere.

Vi mener ikke at målsætningen om at skabe bedre rammevilkår for vækst og beskæftigelse i landdistrikterne, herunder gennem de skitserede basale servicefaciliteter, landsbyfornyelse og samarbejdsprojekter, kan ske uden en mere aktiv involvering af kommunerne og de regionale vækstfora.

Det gælder både i forhold til projekternes strategiske fokus og forankring i den kommunale/regionale planlægning og i forhold til de fornødne kompe-

tencer til at gennemføre projekter – herunder den likviditetsmæssige kapacitet.

Derfor vender vi os imod udelukkelsen af kommuner (og selvejende institutioner) som støttemodtagere i de to LEADER-relaterede foranstaltninger, baseret på forordningens artikel 21 og 36 (*artiklerne 20 og 35 i den endelige, offentliggjorte forordning 20/12 2013!*)

Pulje til kommuner og regioner (Grøn Vækst)

Puljen på 280 mio. kr. til kommuner og regioner i landdistriktsprogrammet 2007-2013 (Grøn Vækst-program) har givet gode muligheder for samarbejde på tværs af de offentlige myndigheder og de private aktører, hvilket der ellers ikke har været mulighed for under Landdistriktsprogrammet. Samtidig har det givet mulighed for innovation gennem samarbejder i fødevarerbranchens jobskabende vækstlag. Det giver en sjælden mulighed for jobskabelse i landdistrikterne, da primær produktion typisk vækster gennem arbejdsbesparende teknologiudvikling.

Det er derfor med beklagelse, at vi konstaterer, at der i programudkastet ikke lægges op til en fortsættelse af Grøn Vækst ordningen. Vi er opmærksomme på, at en del af ordningen kan videreføres gennem de foreslåede indsatsområder. Men vi savner en videreførelse af den del, der gjorde det muligt for regioner og kommuner at deltage aktivt til at opfylde programmets målsætninger, da disse projekter kunne indpasses i en større strategisk sammenhæng og derved opnå afgørende synergieffekter.

Grøn Vækst ordningen oplevede dog svær fødsel, bl.a. fordi den først blev udmøntet midtvejs i programperioden med nogle svære administrative konditioner. Men erfaringerne fra Bornholm er, at ordningen har vist sit værd, og har ydet et vægtigt bidrag til udvikling af landdistrikterne.

Tilskud til investeringer i fødevarersektoren – gårdbutikker

Med reference til artiklerne 18 og 20 (*i den endelige, offentliggjorte forordning 20/12 2013 er det artiklerne 17 og 19*) åbnes der for tilskud til investeringer i gårdbutikker, henholdsvis i tilknytning til fødevarersektor og uden for jordbrugssektoren.

Med de foreslåede beskrivelser synes støttemulighederne for etablering og udvikling af gårdbutikker udvidet, herunder med mulighed for støtte til forarbejdning, afsætning og udvikling af jordbrugsprodukter.

Bornholms Regionskommune bifalder fuldt ud denne udvidelse, og vil samtidig understrege vigtigheden af at der sikres samspilsmuligheder mellem de to ordninger, således at en gårdbutik ikke er begrænset til *enten* jordbrugsprodukter *eller* ikke-jordbrugsprodukter.

Det er vigtigt at en jordbruger får mulighed for at få større andel i værdikæden, ved eksempelvis at værdiforædle egne dyrkede råvarer og sælge direkte via gårdbutik. Samtidig er det vigtigt at fremme den økonomiske diversificering i landdistrikterne, herunder gennem det tværsektorielle samarbejde og muligheden for at kombinere anvendelsen af landbrugsbygninger til både jordbrugs- og ikke-jordbrugsrelaterede aktiviteter. Denne kombination vil også styrke den økonomiske sikkerhed i de ny-etablerede arbejdspladser.

Administrative forenklinger

Bornholms Regionskommune ser frem til de nævnte initiativer med henblik på at reducere de administrative byrder for ansøgere og støttemodtagere. Det gælder regelforenkling, forenkling af supplerende materiale til ansøgninger og en bedre overensstemmelse mellem regler og vejledning.

På baggrund af erfaringerne med markante forsinkelser i sagsbehandlingen i perioden 2007-2013 er det vort håb, at der i den kommende programperiode vil blive sikret tilstrækkelige ressourcer til en hurtigere og smidigere sagsbehandling.

Afslutningsvis ser vi frem til at modtage invitation til Udvalgelseskomiteens arbejde, hvor det, jf. Vækstpartnerskabsaftalen mellem regeringen og Bornholms Vækstforum, er præciseret, at Bornholms Vækstforum får sæde sammen med de øvrige regionale vækstfora – for udpegning og godkendelse af lokale aktionsgrupper og deres lokale udviklingsstrategier for programperioden 2014-2020 under landdistriktsprogrammet og fiskerifondsprogrammet.

Med venlig hilsen,

Winni Grosbøll

Borgmester, Bornholms Regionskommune
og næstformand i Bornholms Vækstforum